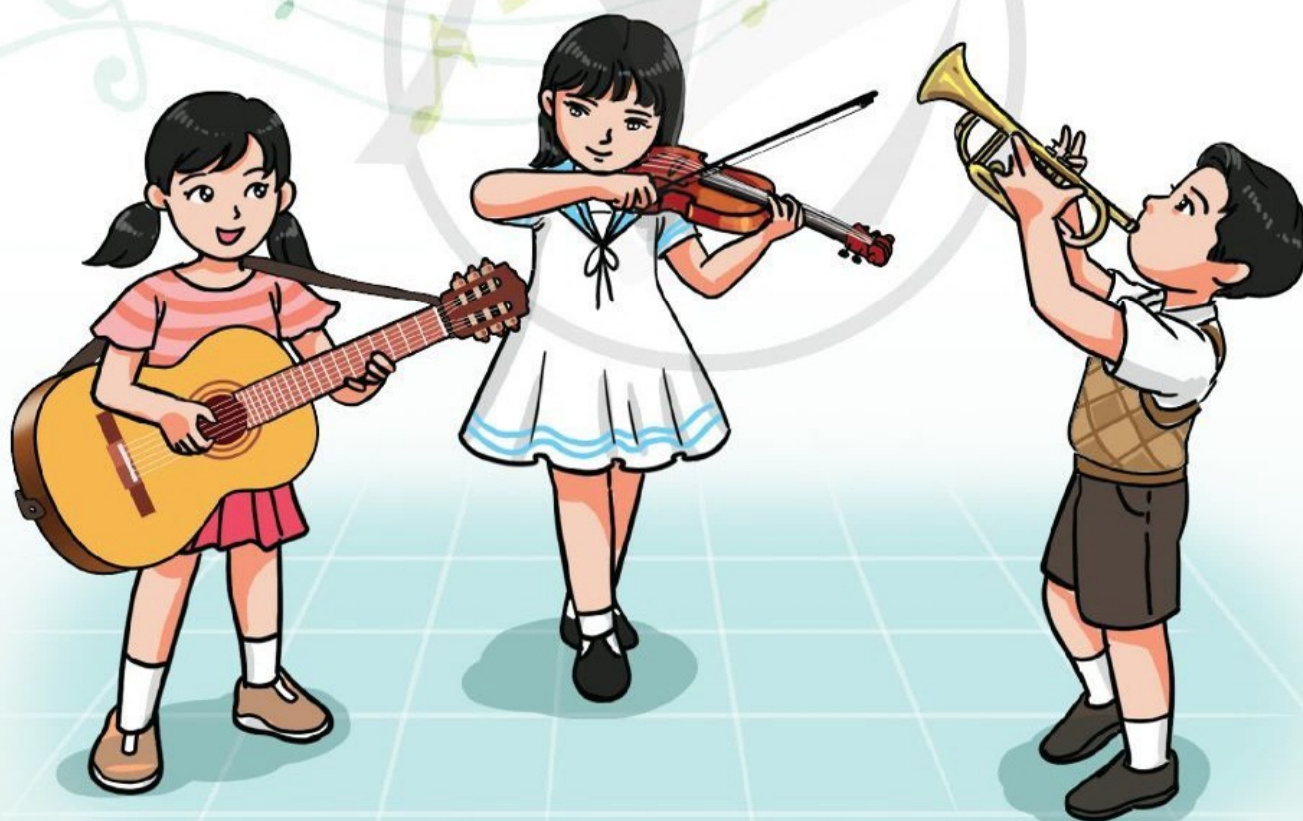

LÊ ANH TUẤN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH - NGUYỄN THỊ QUỲNH MAI

Âm nhạc

3

BẢN MẪU

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP HỒ CHÍ MINH

Đọc sách tại hoc10.vn

LÊ ANH TUẤN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH – NGUYỄN THỊ QUỲNH MAI

Âm nhạc

3

BẢN MẪU

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP HỒ CHÍ MINH

Đọc sách tại hoc10.vn

Các em thân mến!

Môn Âm nhạc ở trường tiểu học giúp các em được trải nghiệm và phát triển năng lực âm nhạc – biểu hiện của năng lực thẩm mỹ, qua đó góp phần hình thành và phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần, phẩm chất và năng lực.

Sách giáo khoa **Âm nhạc 3** được biên soạn theo *Chương trình Giáo dục phổ thông 2018*, cung cấp những kiến thức và kĩ năng cơ bản về: hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ và thưởng thức âm nhạc. Cuốn sách đưa các em đến với bao điều kì diệu của thế giới âm nhạc, dạy các em nhiều điều hay, việc tốt; giúp các em cảm nhận về quê hương, đất nước, thiên nhiên, gia đình, bạn bè gần gũi, thân thương.

Mong các em tích cực tham gia các hoạt động âm nhạc theo hướng dẫn của thầy cô và hợp tác cùng các bạn, tích cực luyện tập, vận động, chơi trò chơi và biểu diễn âm nhạc. Hãy thường xuyên đánh giá về kết quả học tập của mình sau mỗi nội dung, chủ đề. Điều đó sẽ nâng cao kết quả học tập của các em.

Sách **Âm nhạc 3** gắn kết chặt chẽ với sách giáo khoa các môn học khác để các em được trải nghiệm những giờ học đa dạng, giúp các em có thêm nhiều hiểu biết và có đời sống tâm hồn phong phú.

Chúc các em có những giờ học Âm nhạc sinh động, hấp dẫn và thú vị.

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Sách **Âm nhạc 3** có 8 chủ đề, gồm những phần và nội dung sau:

Mở đầu

Kiến thức mới – Luyện tập

Hát một mình và hát cùng người khác.

Nghe nhạc kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể.

Đọc nhạc đúng tên nốt, đúng cao độ và trường độ.

Chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác.

Tìm hiểu nhạc cụ, nghe câu chuyện âm nhạc.

Vận dụng

Các em hãy sử dụng cuốn sách kết hợp với phiên bản điện tử của sách giáo khoa để luyện tập các nội dung.

Hãy giữ gìn cuốn sách cẩn thận. Không viết, vẽ hoặc tô màu vào những trang sách.

CHỦ ĐỀ
1

NIỀM VUI

Mở đầu

♥ Khám phá bức tranh và kể tên những nhạc cụ mà em biết.

Nhịp điệu vui

(Tynom tanom)

Dân ca Séc

Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Rộn ràng – Vui tươi

vỗ tay vui rộn ràng. Gõ nhịp gõ nhịp, ta dồn vang tiếng trống.

cho tình bạn phơi phơi. Hát vang hát vang, giữ trên môi nụ cười.

cho tình bạn phơi phơi. Hát vang hát vang, giữ trên môi nụ cười.

cho tình bạn phơi phơi. Hát vang hát vang, giữ trên môi nụ cười.

Nghe hát mẫu

Hát với tình cảm vui tươi

Tập hát

Hát với nhạc đệm

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Đứng lên đứng lên, hát cho ngày xanh thắm. Vỗ tay vỗ tay,...

Hoạt động nào trong bài hát mang lại cho em niềm vui?

Hành khúc Ra-đét-ky

(Radetzky march)

Giô-han Stơ-rao-xơ (Johann Strauss)

♥ Nghe và cảm nhận bản nhạc

♥ Nghe nhạc kết hợp vận động cơ thể

Em cảm nhận được âm thanh của nhạc cụ nào khi nghe nhạc?

♥ Luyện tập cao độ

♥ Luyện tập tiết tấu

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 1

(Trích *Lung linh ngôi sao nhỏ*, nhạc Pháp)

♥ Đọc nhạc với nhịp độ nhanh vừa

Cách chơi ma-ra-cát (maracas)

- Ma-ra-cát thường được làm bằng gỗ hoặc nhựa, bên trong chứa nhiều hạt nhỏ.
- Người chơi cầm một hoặc hai chiếc, rung lắc ma-ra-cát để tạo ra âm thanh. Ma-ra-cát có âm thanh giòn giã, vui tươi.

Luyện tập tiết tấu bằng ma-ra-cát và động tác cơ thể

2/4

2/4

Đệm cho bài hát: *Nhịp điệu vui*

Đứng lên đứng lên, hát cho ngày xanh thắm. Vỗ tay vỗ tay,...

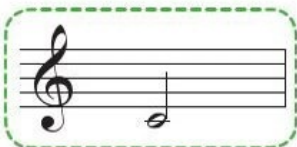
Vận dụng

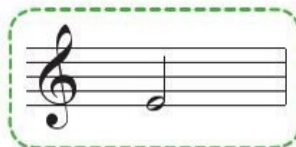
- Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

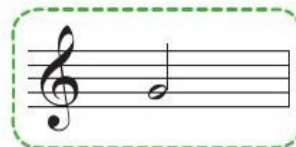
- Chuyển bóng hoặc đồ vật theo tiếng đàn

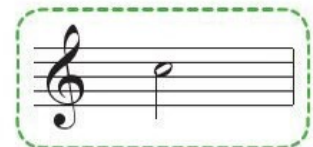
Đặt bóng
chạm đất

Chuyền bóng
cho bạn
bên trái

Chuyền bóng
cho bạn
bên phải

Đưa bóng
lên cao

Mở đầu

♥ Nghe bài hát *Lá cờ Việt Nam* (Nhạc và lời: Lý Trọng – Đỗ Mạnh Thường) kết hợp vỗ tay phù hợp với nhịp điệu.

Quốc ca Việt Nam

Nhịp đi – Hùng mạnh

Nhạc và lời: Văn Cao

Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc. Bước chân
 dồn vang trên đường gập ghềnh xa. Cờ in máu chiến thắng mang hồn
 nước. Súng ngoài xa chen khúc quân hành ca. Đường vinh
 quang xây xác quân thù. Thắng gian lao cùng nhau lập chiến
 khu. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau ra sa trường.
 Tiến lên! Cùng tiến lên! Nước non Việt Nam ta vững bền.

Đọc lời ca

Hát với nhịp độ vừa phải

Tập hát

Hát với nhạc đệm

♥ Hát với sự nghiêm trang và biểu lộ niềm tự hào

- Bài *Quốc ca Việt Nam* thường được hát trong các hoạt động nào?
- Khi hát *Quốc ca Việt Nam* em cần thể hiện thái độ như thế nào?

♥ Hát lời 2 theo hình thức đồng ca

Đoàn quân Việt Nam đi sao vàng phấp phới
Dắt giồng nòi quê hương qua nơi lằm than
Cùng chung sức phấn đấu xây đời mới
Đứng đều lên gông xích ta đập tan
Từ bao lâu ta nuốt căm hờn
Quyết hi sinh đời ta tươi thắm hơn
Vì nhân dân chiến đấu không ngừng
Tiến mau ra sa trường. Tiến lên! Cùng tiến lên!
Nước non Việt Nam ta vững bền.

Cháu hát về đảo xa

Nhạc và lời: Trần Xuân Tiên

Nơi biên cương, nơi hải đảo xa xôi
Chú bộ đội ngày đêm giữ yên đất trời
Cho nơi đây chúng cháu vui đến trường
Nắng hồng trang sách thơm và bao ước mơ xa...

- ♥ Nghe và cảm nhận bài hát
- ♥ Nghe nhạc kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể
- ♥ Hát lại những câu em nhớ

Các chú bộ đội ngoài đảo xa làm nhiệm vụ gì?

Câu chuyện âm nhạc: *Tiếng sáo kì diệu*

Nguyễn Thị Quỳnh Mai

1

Thuở ấy, ở vùng quê nọ có một ngôi làng ven sông, người dân ở đây rất chăm chỉ lao động. Trong làng có một chàng trai tốt bụng, có tài phi ngựa, múa kiếm và thổi sáo. Tiếng sáo của chàng rất kì diệu, khi êm dịu như tiếng gió, khi vui tươi như chim hót, khi dữ dội như trận cuồng phong.

2

Bên kia sông có một bọn cướp ẩn náu trong khu rừng già. Chúng thường vượt sông, cướp phá khắp vùng. Dân làng rất lo lắng và căm giận nhưng chưa biết phải làm thế nào. Thấy vậy, chàng trai xin được góp sức cùng mọi người đánh đuổi bọn cướp.

3

Hôm đó, biết chúng đang lên thuyền đi cướp, chàng trai phi ngựa tới bờ sông. Đợi khi thuyền của bọn cướp tới giữa dòng, chàng cất tiếng sáo làm trời nổi gió mù mịt, dòng sông cuộn sóng nhấn chìm chiếc thuyền. Bọn cướp cố gắng nhảy xuống nước, bơi trở lại khu rừng, từ đó không dám sang sông nữa.

4

Tiếng đồn về chàng trai thổi sáo tài giỏi vang tới kinh thành. Nhà vua cho gọi chàng về kinh để thử tài. Nghe tiếng sáo rộn ràng, bay bổng, chim chóc hát vang, muôn hoa đua nở, mọi người đều thán phục. Nhà vua thấy chàng trai thông minh, văn võ song toàn nên phong chàng làm tướng quân, cử lên vùng biên giới chống giặc.

5

Trong một trận đánh lớn, quân giặc tràn sang tấn công, chúng đông hơn quân ta gấp bội. Chàng trai phi ngựa ra trận, tiếng sáo vũ bão của chàng làm lũ giặc điêu đứng, đến nỗi không cầm nổi gươm giáo. Tướng giặc bị ngã ngựa, phải xin hàng. Nhờ vậy, vùng đất biên cương được bảo vệ.

6

Tự hào về chiến công của người anh hùng, người dân tạc một bức tượng hình chàng trai cưỡi ngựa thổi sáo. Họ còn làm một cánh diều to, gắn với những ống sáo trúc, để tiếng sáo luôn ngân nga trên bầu trời. Từ đó về sau, vùng đất ven sông trở nên bình yên và hạnh phúc.

?

- Chàng trai có tài năng gì đặc biệt?
- Tiếng sáo trong câu chuyện kì diệu như thế nào?

Vận dụng

- Trình bày bài hát *Quốc ca Việt Nam* theo cách hát linh xướng và hoà giọng

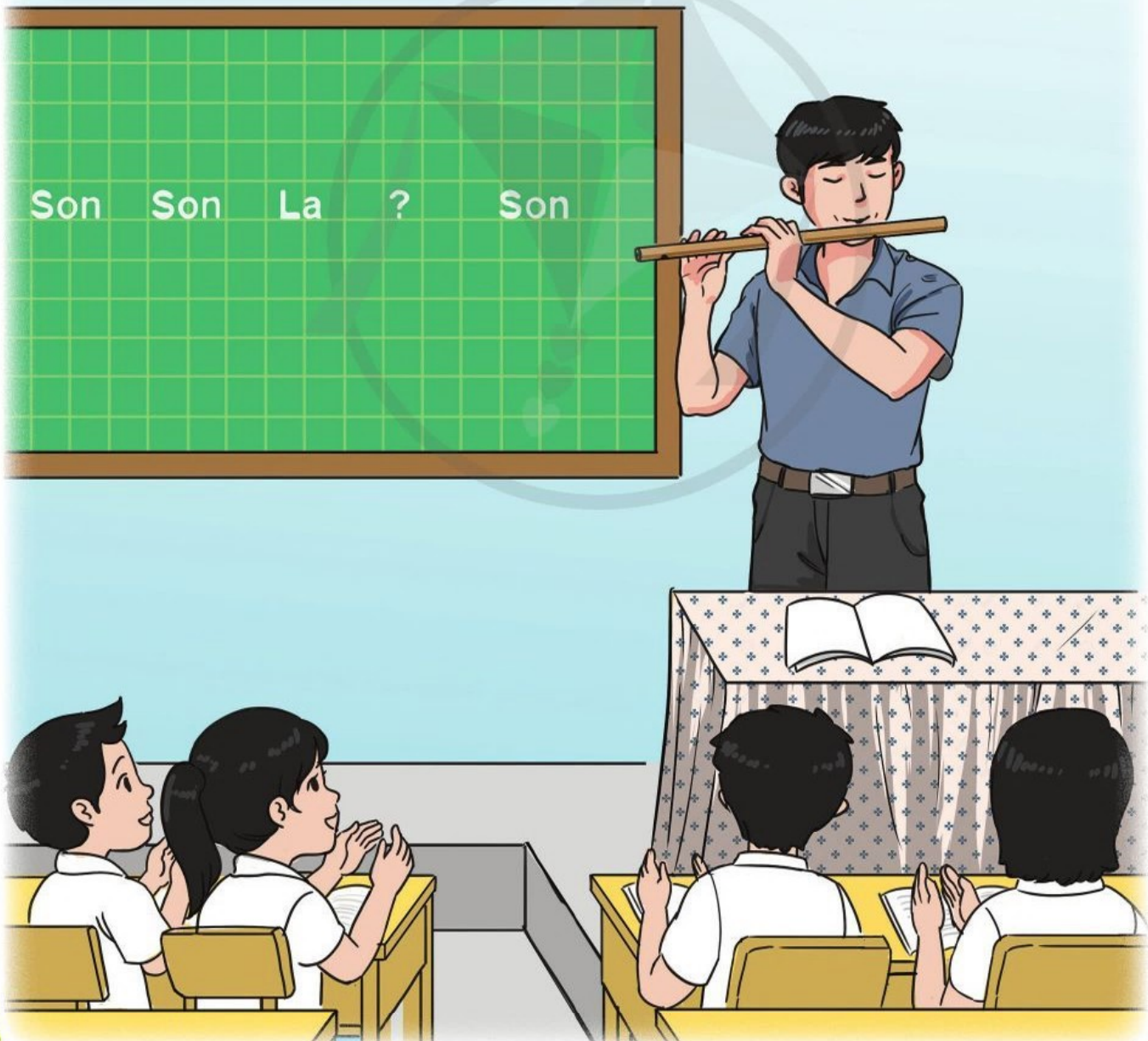
♥ Linh xướng:

Đoàn quân Việt Nam đi... chen khúc quân hành ca.

♥ Cả lớp hoà giọng:

Đường vinh quang... Nước non Việt Nam ta vững bền.

- Nghe và đoán tên nốt nhạc

Mở đầu

♥ Mô phỏng những âm thanh trong thiên nhiên mà em thường nghe thấy như: tiếng mưa rơi, tiếng gió thổi,...

Đếm sao

(Trích)

Vừa phải – Nhịp nhàng

Nhạc và lời: Văn Chung

Một ông sao sáng, hai ông sáng sao.

Ba ông sao sáng, sáng chiếu muôn ánh vàng.

Bốn ông sáng sao, kìa năm ông sao sáng. Kìa

sáu ông sáng sao trên trời cao.

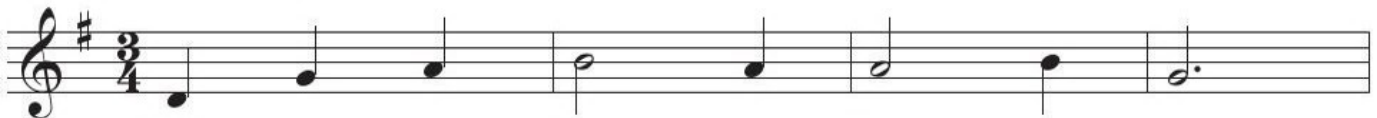
Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát rõ lời và thuộc lời

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Một ông sao sáng, hai ông sáng sao...

Em thích biểu diễn bài hát theo hình thức nào?

Lí cây bông

Dân ca Nam Bộ

Bông xanh bông trắng rồi lại vàng bông, ơi bạn ơi.
Bông lê cho bằng bông lựu, ơi bạn ơi...

- ♥ Lắng nghe bài dân ca và biểu lộ cảm xúc
- ♥ Hát lại những câu em nhớ

Bài hát nói về những màu hoa nào?

Tìm hiểu nhạc cụ: Đàn bầu

- Đàn bầu là nhạc cụ cổ truyền Việt Nam. Đàn chỉ có một dây, dây đàn được nối từ cần đàn kéo dài dọc theo thân đàn đến trục lên dây. Trước đây, thân đàn được làm từ thân cây tre, bầu đàn là nửa quả bầu khô. Sau này, những bộ phận trên thường được làm bằng gỗ.

- Người chơi đàn thường dùng ngón tay phải cầm que gảy vào dây đàn, đồng thời bàn tay trái điều khiển cần đàn để tạo nên những âm thanh cao thấp và sắc thái âm nhạc khác nhau.

- Âm thanh của đàn bầu sâu lắng, thiết tha. Đàn bầu có thể chơi độc tấu hoặc hòa tấu cùng nhiều loại nhạc cụ dân tộc khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh đàn bầu

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng đàn.

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: **Đếm sao**

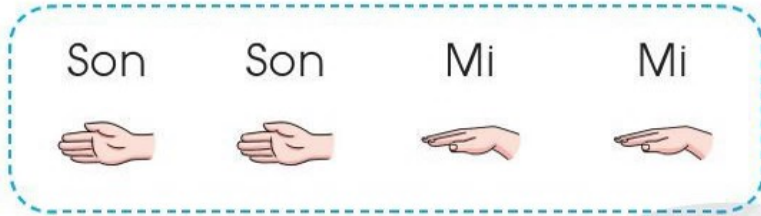
Một ông sao sáng, hai ông sáng sao...

Vận dụng

- Đọc những nốt nhạc ở hàng ngang và một nốt tự chọn ở hàng dọc

- Mô phỏng động tác chơi các nhạc cụ

Mở đầu

♥ Hát một câu dân ca trong những bài em đã học: *Lí cây xanh* (Dân ca Nam Bộ), *Xoè hoa* (Dân ca Thái), *Ngày mùa vui* (Dân ca Thái), *Bắc kim thang* (Dân ca Nam Bộ),...

Múa sạp

Nhạc: Mai Sao (Phỏng theo Dân vũ Tây Bắc)

Lời mới: Tạ Hoàng Mai Anh

Vui tươi – Rộn ràng

Nhịp nhàng cùng bước đều, hoà nhịp công chiêng
vang. Ngân nga câu hát tình tang, bay theo ánh trăng mơ
màng. Những bước chân cuốn theo niềm vui, tiếng sáo bay vút bên nương
đồi. Tiếng cười vang vọng trên môi, về đây cùng nhau vui
chơi. Nhịp nhàng cùng bước... chơi.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với tình cảm tươi vui

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Nhịp **nhàng** cùng bước **đều**, hoà **nhịp** công chiêng...

- Bài hát *Múa sạp* nói về điệu múa của vùng miền nào?
- Nêu cảm nhận của em về bài hát.

Chú mèo nhảy múa

(The Waltzing cat)

Lơ-roi An-đơ-sơn (Leroy Anderson)

- ♥ Nghe và cảm nhận bản nhạc
- ♥ Nghe nhạc và vận động giống chú mèo

Bản nhạc có tính chất như thế nào?

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Múa sạp*

Vận dụng

- Dùng cốc nhựa làm nhạc cụ gõ

1

2

3

- Trình bày bài hát *Mùa sạ* theo cách hát nối tiếp

- ♥ **Nhóm 1:** Nhịp nhàng cùng bước đều, hoà nhịp cồng chiêng vang.
- ♥ **Nhóm 2:** Ngân nga câu hát tình tang, bay theo ánh trăng mơ màng.
- ♥ **Nhóm 3:** Những bước chân cuốn theo niềm vui, tiếng sáo bay vút bên nương đồi.
- ♥ **Nhóm 4:** Tiếng cười vang vọng trên môi, về đây cùng nhau vui chơi.

ÔN TẬP

Hát

Em hãy biểu diễn bài hát *Nhịp điệu vui, Đếm sao, Múa sạp* theo một trong những hình thức:

- ♥ Hát song ca.
- ♥ Hát tốp ca.
- ♥ Hát kết hợp gõ đệm.
- ♥ Hát kết hợp vận động phụ họa.

Nghe nhạc

Em hãy nghe bản nhạc kết hợp với một trong những hoạt động:

- ♥ Gõ đệm.
- ♥ Vận động theo nhạc.

Đọc nhạc

Em hãy:

- ♥ Đọc mẫu âm theo kí hiệu bàn tay.
- ♥ Làm kí hiệu bàn tay cho các bạn đọc nhạc.

Nhạc cụ

Em hãy chọn một nhạc cụ yêu thích:

- ♥ Thể hiện tiết tấu đã học.
- ♥ Gõ tiết tấu đệm cho các bạn hát.

Thường thức âm nhạc

- ♥ Kể tên một số nhạc cụ mà em đã được tìm hiểu.
- ♥ Kể lại câu chuyện âm nhạc em đã được nghe.

Mở đầu

♥ Hãy thể hiện một bài hát về mái trường kết hợp vận động.

Em yêu trường em

Nhịp nhàng – Nhanh vui

Nhạc và lời: Hoàng Vân

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo
hiền, như yêu quê hương, cắp sách đến trường trong muôn vàn yêu
thương. Nào bàn, nào ghế, nào sách, nào
vở. Nào mực, nào bút, nào phấn, nào bảng. Cả tiếng chim
vui trên cành cây cao. Cả lá cờ sao, trong nắng thu
vàng. Yêu sao yêu thế trường của chúng em.

Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Thể hiện được cách hát luyện

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo...

- Hãy chia sẻ tình cảm của em đối với ngôi trường.
- Bài hát *Em yêu trường em* nhắc nhở em điều gì?

♥ Hát lời 2 kết hợp gõ đệm

Nhóm 1:

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo hiền

Như yêu quê hương, cắp sách đến trường trong muôn vàn yêu thương.

Nhóm 2:

Mùa phượng, phượng thắm, mùa cúc vàng nở

Mùa huệ, huệ trắng, đào thắm, hồng đỏ

Trường chúng em đây như vườn hoa tươi

Người tốt việc hay là cháu Bác Hồ

Yêu sao yêu thế trường của chúng em.

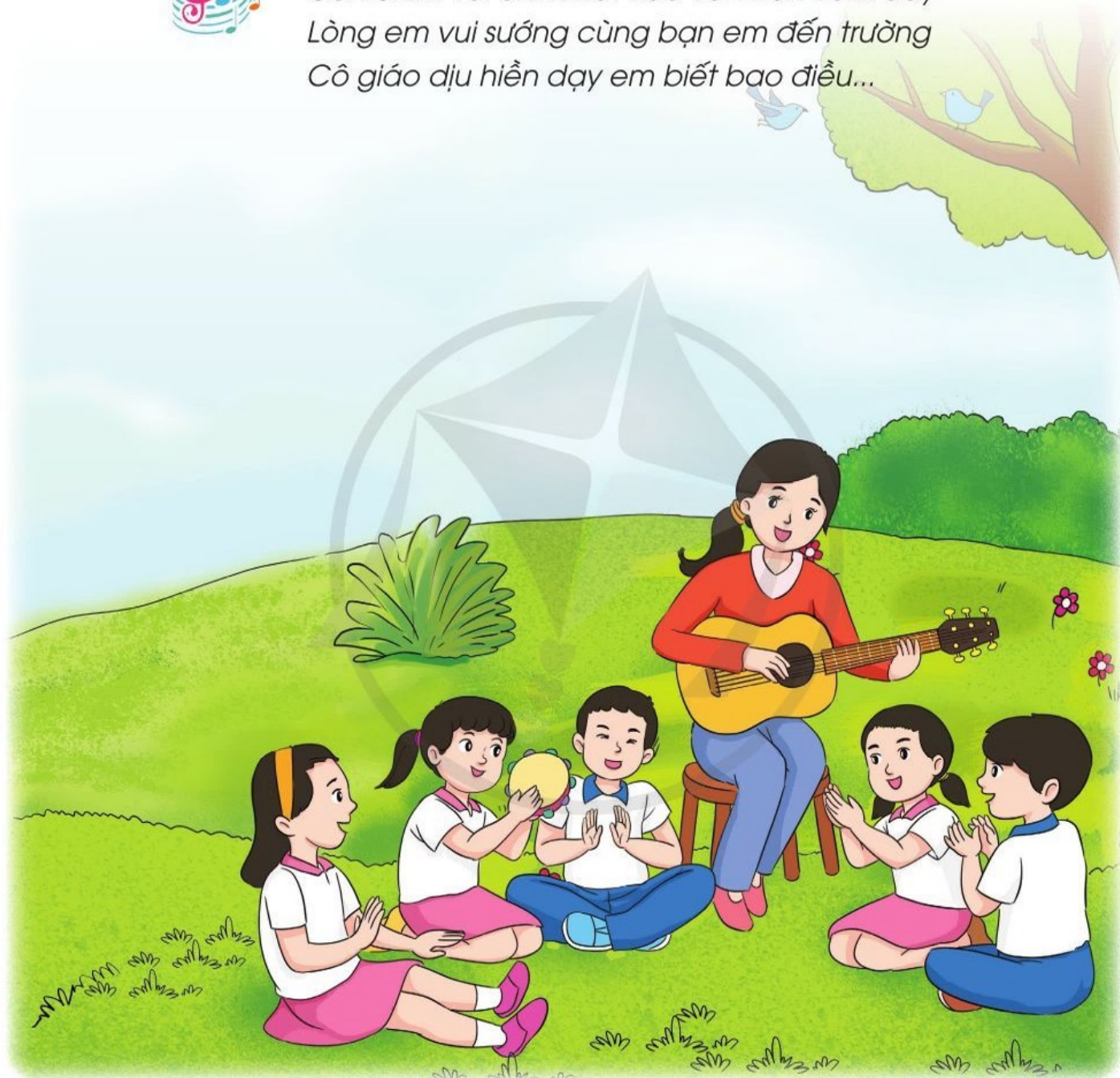

Mái trường nơi học bao điều hay

Nhạc và lời: Bùi Anh Tôn

Vui tung tăng chân bước em đến trường sáng nay
Con chim vui chim hót véo von trên vòm cây
Lòng em vui sướng cùng bạn em đến trường
Cô giáo dịu hiền dạy em biết bao điều...

- ♥ Nghe nhạc kết hợp vỗ tay, gõ đệm hoặc vận động cơ thể
- ♥ Hát lại những câu em nhớ

Hãy chia sẻ cảm nhận của em về bài hát.

♥ Luyện tập cao độ

♥ Luyện tập tiết tấu

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 4

♥ Đọc nhạc kết hợp vận động

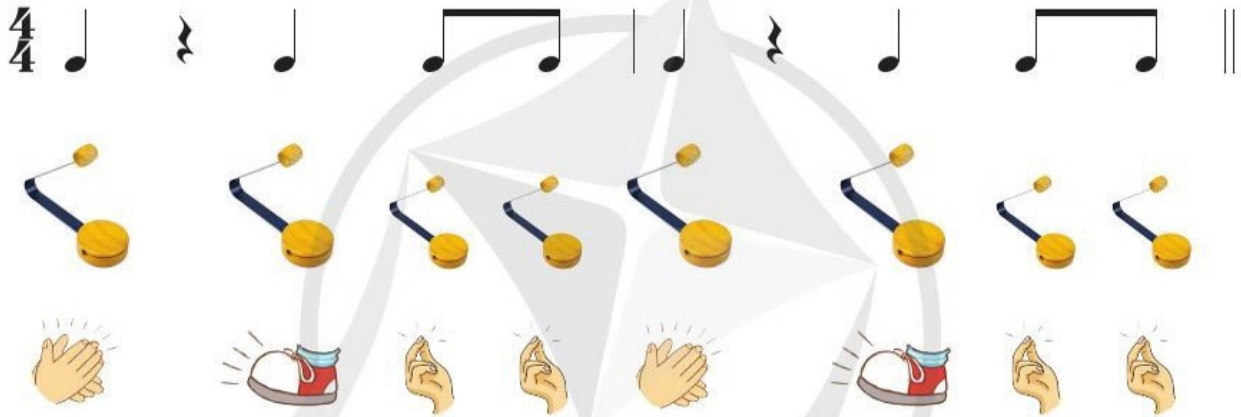
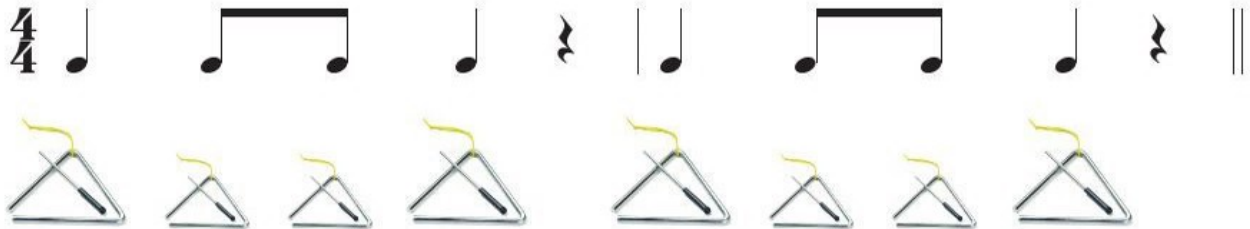

Nốt nhạc nào cao nhất, nốt nhạc nào thấp nhất trong bài đọc nhạc?

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Em yêu trường em*

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo...

Vận dụng

- Trình bày bài hát *Em yêu trường em* theo cách hát lĩnh xướng nối tiếp và hoà giọng

♥ Lĩnh xướng 1:

*Em yêu trường em
Với bao bạn thân
Và cô giáo hiền,*

♥ Lĩnh xướng 2:

*Như yêu quê hương
Cấp sách đến trường
Trong muôn vàn yêu thương.*

♥ Cả lớp hoà giọng:

Nào bàn nào ghế... trường của chúng em.

● Hát theo cách riêng của mình

Son La Son
La Son Pha Mi.

Yêu biết bao
tháng năm đi học.

● Nghe và phân biệt âm thanh cao - thấp

Âm thanh cao:
vỗ tay.

Âm thanh trung bình:
vỗ tay xuống đùi.

Âm thanh thấp:
giậm chân.

Mở đầu

♥ Nghe giai điệu và nói tên một số bài hát đã học và bản nhạc đã nghe.

Thế giới của tuổi thơ

(It's a small world)

Nhạc: Richard M. Sherman, Robert B. Sherman (Mỹ)

Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Vui tươi – Nhiệt tình

Một bầu trời sáng trong, tiếng chim vui reo vang. Cùng bạn
bè bốn phương, nắm tay nhau yêu thương. Kìa đàn
chim cùng tung cánh, những cánh diều bay lấp lánh. Thế giới
bừng sáng lên nụ cười. Mặt Trời sáng ngời
trên quê hương. Mình cùng hát bài ca yêu thương.
Ngàn lời hát toả đi muôn phương. Thế giới của tuổi thơ.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với sự biểu cảm trên khuôn mặt

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Một bầu **trời** sáng **trong**, tiếng chim **vui** reo **vang**. Cùng bạn...

Hình ảnh nào trong bài hát gần gũi với cuộc sống của em?

Đô Rê Mi

(Do re mi)

Ri-chác Rốt-giơ (Richard Rodgers)

- ♥ Nghe và cảm nhận bài hát
- ♥ Nghe bài hát kết hợp vận động cơ thể

Em nghe thấy tên những nốt nhạc nào trong bài hát?

Tìm hiểu nhạc cụ: Hác-mô-ni-ca (harmonica)

- Hác-mô-ni-ca là loại kèn có kích thước nhỏ, thân làm bằng kim loại, ruột làm bằng gỗ hoặc nhựa, có nhiều lỗ để thổi.

- Âm thanh được tạo ra bằng cách thổi vào các lỗ của nhạc cụ.

- Âm thanh của kèn tươi sáng và ngân vang. Kèn hác-mô-ni-ca có thể chơi độc tấu hoặc hoà tấu cùng các loại nhạc cụ khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh kèn hác-mô-ni-ca

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng kèn.

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Thế giới của tuổi thơ*

Một bầu trời sáng trong, tiếng chim vui reo vang. Cùng bạn...

Vận dụng

- Hát bài *Thế giới của tuổi thơ* kết hợp chơi trò chơi chuyền đồ vật.

- Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

Mở đầu

♥ Mô phỏng những âm thanh em thường nghe thấy trong cuộc sống như: tiếng trống trường, tiếng ve kêu, tiếng chim hát,...

Bạn ơi lắng nghe

Dân ca Ba-na

Sưu tầm, dịch lời: Tô Ngọc Thanh

Tha thiết – Hồn nhiên

Hỡi bạn ơi cùng nhau lắng nghe.
Hỡi bạn ơi đừng chân chút đi.

Tiếng dòng suối ngoài xa thì thào.
Có nhìn thấy đàn chim câu xanh.

Tiếng đàn cá vui đùa đây cát.
Cánh gọi năng bay về rẫy lúa.

Tiếng làn sóng trôi xuôi ào ào.
Lúa mừng nắng lúa reo rì rào.

Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với tình cảm vui tươi

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Hỡi bạn ơi cùng nhau lắng nghe...

- Bài hát *Bạn ơi lắng nghe* là dân ca của vùng miền nào?
- Tìm những hình ảnh trong bài hát mà em yêu thích.

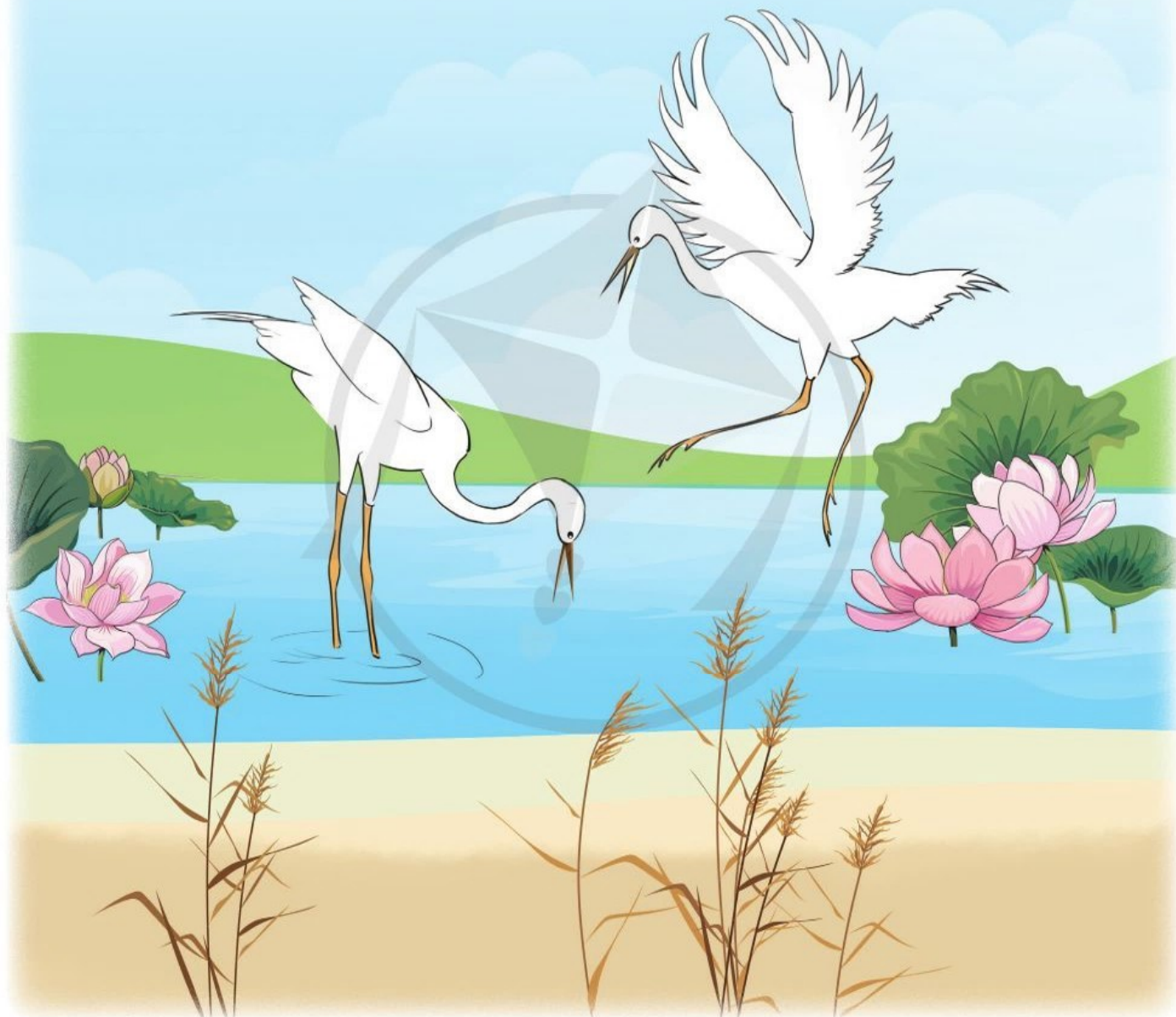

Cò lả

Dân ca Đồng bằng Bắc Bộ

Con cò, cò bay lả lả bay la
Bay từ, từ cửa phủ bay ra ra cánh đồng
Tinh tít tang tang tít tít...

- ♥ Lắng nghe bài dân ca và biểu lộ cảm xúc
- ♥ Gõ đệm theo tiết tấu lời ca

Hình ảnh nào trong bài hát
thân quen với làng quê Việt Nam?

Câu chuyện âm nhạc: *Tiếng đàn Sô-panh*

Phỏng theo sách *Cuộc đời nồng nhiệt của Sô-panh*
(Nhà xuất bản Thanh niên, 1983)

1

Vào năm 1828, trong một chuyến đi từ Đức sang Pháp, cỗ xe ngựa chở những hành khách dừng lại ở trạm bưu điện để thay ngựa. Cùng mọi người, Sô-panh đi vào phòng chờ để nghỉ ngơi.

2

Hầu hết mọi người đều mệt nhọc trong hành trình dài. Sô-panh chợt thấy ở góc phòng có một cây đàn pi-a-nô, ông lại gần để xem. Cây đàn tuy đã cũ nhưng vẫn còn dùng được.

3

Sô-panh ngồi xuống ghế, chơi bản nhạc ông sáng tác. Trong giây lát, căn phòng đang hỗn độn bỗng tĩnh lặng, chìm vào tiếng đàn. Tiếng đàn như mê hoặc, khiến mọi người quên mệt nhọc, quên nghỉ ngơi để vây quanh cây đàn.

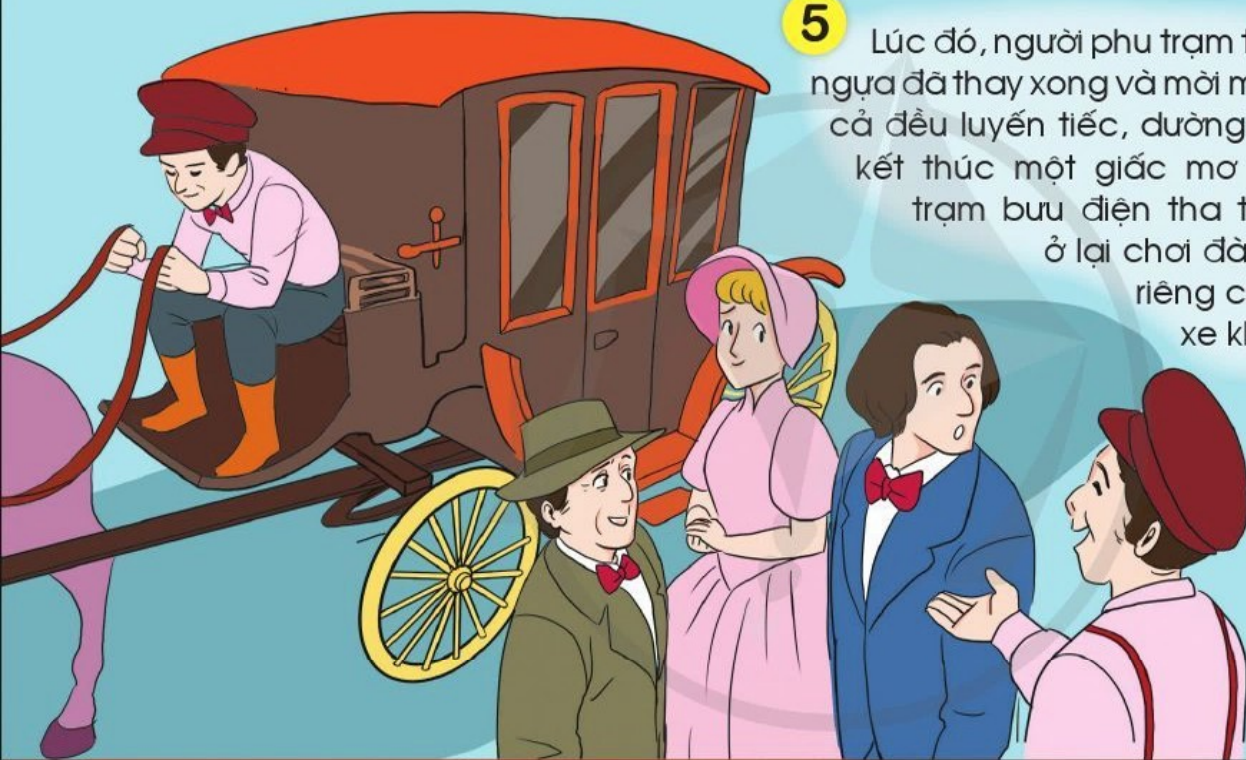
4

Sô-panh định ngừng lại, nhưng mọi người vẫn lắng nghe nên ông lại tiếp tục chơi đàn. Bản nhạc kết thúc, một người đàn ông đứng tuổi lại gần Sô-panh và nói: “Thưa ngài, tôi thường chơi cây đàn này. Đây là lần đầu tiên tôi được thưởng thức tiếng đàn kì diệu của ngài.”.

5

Lúc đó, người phu trạm thông báo rằng ngựa đã thay xong và mời mọi người ra xe. Tất cả đều luyến tiếc, dường như không muốn kết thúc một giấc mơ đẹp. Ông trưởng trạm bưu điện tha thiết mời Sô-panh ở lại chơi đàn và hứa sẽ cấp riêng cho ông một cỗ xe khác.

6

Sô-panh lịch sự từ chối và muốn tiếp tục cuộc hành trình cùng mọi người. Kính trọng vì tài năng âm nhạc và sự khiêm nhường đó, mọi người không giấu được cảm xúc của mình. Cuối cùng, họ tung Sô-panh lên để chào mừng người nhạc sĩ trẻ.

- Sô-panh đã chơi nhạc cụ nào?
- Vì sao Sô-panh được mọi người yêu quý?

Vận dụng

- Trình bày bài hát *Bạn ơi lắng nghe* theo cách hát đối đáp

♥ **Nhóm 1:** Hỡi bạn ơi cùng nhau lắng nghe.

♥ **Nhóm 2:** Tiếng dòng suối ngoài xa thì thào.

♥ **Nhóm 1:** Tiếng đàn cá vui đùa đáy cát.

♥ **Nhóm 2:** Tiếng làn sóng trôi xuôi ào ào.

♥ **Nhóm 1:** Hỡi bạn ơi dừng chân chút đi.

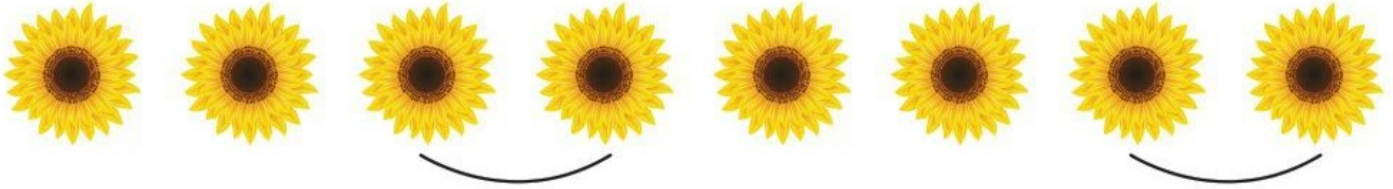
♥ **Nhóm 2:** Có nhìn thấy đàn chim câu xanh.

♥ **Nhóm 1:** Cánh gọi nắng bay về rẫy lúa.

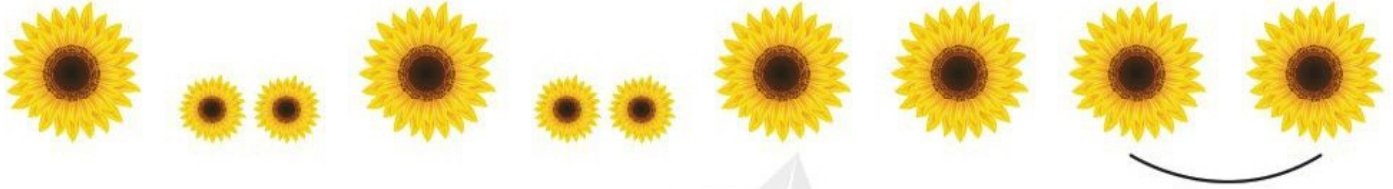
♥ **Nhóm 2:** Lúa mừng nắng lúa reo rì rào.

● Thể hiện nhịp điệu bằng ngôn ngữ

Nghe tiếng trống vui rộn ràng.

Nào mình bên nhau cùng hát lên bạn ơi.

● Tập biểu diễn bài *Bạn ơi lắng nghe* theo nhóm

Mở đầu

♥ Hát bài hát về tình bạn kết hợp vận động.

Tiếng hát bạn bè mình

Vừa phải

Nhạc và lời: Lê Hoàng Minh

Trong không gian bay bay, một hành tinh thân ái.
 Một lời mẹ ru con bình yên giấc say. Một đàn chim tung
 cánh, đón mây trời hiền lành. Một chồi non thắm xanh lâu
 bền lá cành. Bay lên cao lên cao,
 Yêu thương nhau bên nhau,
 loài bồ câu trắng tinh. Nghe xôn xao xôn xao,
 loài người tay nắm tay. Cho em thơ tương lai,
 1. tiếng hát bạn bè mình.
 2. ngát xanh hành tinh này.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát rõ lời và thuộc lời

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Trong không gian bay bay, một hành tinh thân ái...

- Tìm những câu hát nói về sự bình yên.
- Em thích biểu diễn bài hát theo hình thức nào?

♥ Luyện tập cao độ

♥ Luyện tập tiết tấu

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 6

♥ Đọc nhạc kết hợp vận động

Những nốt nào ngân dài trong bài đọc nhạc?

Tìm hiểu nhạc cụ: U-ku-lê-lê (ukulele)

- Đàn u-ku-lê-lê là nhạc cụ có kích thước nhỏ và có bốn dây. Những bộ phận của đàn chủ yếu được làm bằng gỗ.

- Người chơi đàn kết hợp bấm phím và gảy vào dây để tạo ra âm thanh.

- Âm thanh của đàn u-ku-lê-lê ngân vang, giòn giã. Đàn có thể chơi độc tấu hoặc hoà tấu cùng các loại nhạc cụ khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh đàn u-ku-lê-lê

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng đàn.

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: **Tiếng hát bạn bè mình**

Trong không gian bay bay, một hành tinh thân ái...

Vận dụng

- Tìm những từ ẩn trong ô chữ

TÌNH BẠN

THÂN ÁI

ĐÀN CHIM

BÊN NHAU

M	Q	E	V	R	B	T	L	Y	X
A	B	T	H	Â	N	Á	I	D	Đ
S	V	Ì	C	L	E	S	X	G	À
P	I	N	K	H	N	Q	A	T	N
O	U	H	G	I	U	T	B	I	C
X	H	B	Ê	N	N	H	A	U	H
C	G	A	C	V	R	E	U	O	I
T	R	N	A	D	G	K	L	Q	M
R	P	E	H	I	P	U	I	B	Q
L	P	L	C	H	G	A	S	E	R

- Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

ÔN TẬP

Hát

Em hãy biểu diễn bài hát *Em yêu trường em, Thế giới của tuổi thơ, Bạn ơi lắng nghe, Tiếng hát bạn bè mình* theo một trong những hình thức:

- ♥ Hát đơn ca.
- ♥ Hát song ca.
- ♥ Hát tốp ca.
- ♥ Hát kết hợp gõ đệm.
- ♥ Hát kết hợp vận động phụ họa.

Nghe nhạc

Em hãy nghe bản nhạc kết hợp với một trong những hoạt động:

- ♥ Gõ đệm.
- ♥ Chơi trò chơi.
- ♥ Vận động theo nhạc.

Đọc nhạc

Em hãy:

- ♥ Đọc mẫu âm theo kí hiệu bàn tay.
- ♥ Làm kí hiệu bàn tay cho các bạn đọc nhạc.

Nhạc cụ

Em hãy chọn một nhạc cụ yêu thích:

- ♥ Thể hiện tiết tấu đã học.
- ♥ Gõ tiết tấu đệm cho các bạn hát.
- ♥ Vừa gõ tiết tấu vừa hát.

Thường thức âm nhạc

- ♥ Kể tên một số nhạc cụ mà em đã được tìm hiểu.
- ♥ Kể tên câu chuyện âm nhạc em đã nghe và tên nhân vật mà em yêu thích.

Hãy kể tên những nhạc cụ trong bức tranh.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Trang	Thuật ngữ	Giải thích
9	Âm sắc	Màu sắc, tính chất khác nhau của các loại nhạc cụ và giọng hát.
3	Cao độ	Độ cao – thấp của âm thanh, nốt nhạc.
7	Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay	Đọc các nốt nhạc được kí hiệu bằng tư thế khác nhau của bàn tay.
8	Động tác cơ thể	Những động tác tạo ra âm thanh, như: vỗ tay, búng ngón tay, vỗ tay xuống đùi, giậm chân,...
5	Giai điệu	Chuỗi âm thanh có tổ chức hoàn chỉnh về cao độ và trường độ.
52	Hát đối đáp	Hai nhóm luân phiên hát từng câu.
17	Hát hoà giọng	Mọi người cùng hát.
17	Hát lĩnh xướng	Một người hát một phần của bài hát.
29	Hát nối tiếp	Nhiều nhóm hát, mỗi nhóm lần lượt hát một câu.
7	Tiết tấu	Sự sắp xếp có tổ chức các âm thanh dài – ngắn thành từng nhóm khác nhau.
3	Trường độ	Độ dài – ngắn của âm thanh, nốt nhạc.
3	Vận động cơ thể	Những vận động không tạo ra âm thanh, còn gọi là vận động, vận động phụ hoạ, vận động theo nhạc,...

MỤC LỤC

Hướng dẫn sử dụng sách.....	3
♥ Chủ đề 1: NIỀM VUI	4
♥ Chủ đề 2: TỔ QUỐC VIỆT NAM.....	10
♥ Chủ đề 3: THIÊN NHIÊN.....	18
♥ Chủ đề 4: QUÊ HƯƠNG	24
Ôn tập	30
♥ Chủ đề 5: MÁI TRƯỜNG.....	32
♥ Chủ đề 6: TUỔI THƠ	40
♥ Chủ đề 7: ÂM THANH.....	46
♥ Chủ đề 8: TÌNH BẠN	54
Ôn tập	60
Giải thích thuật ngữ	62

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

280 An Dương Vương, Phường 4, Quận 5, TP Hồ Chí Minh

Điện thoại: (028) 38 301 303 - 39 381 382 - Fax: (028) 39 381 382

Email: nxb@hcmue.edu.vn

Website: <http://nxb.hcmue.edu.vn>

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng biên tập

LÊ THANH HÀ

Biên tập:

ROÃN THỊ THUY

Trình bày bìa:

TRẦN TIÊU LÂM

Thiết kế sách:

VŨ HOÀNG VŨ

Minh họa:

PHẠM LAN ANH

GIÁP THỊ HỒNG NHUNG

Sửa bản in:

ROÃN THỊ THUY

Tổ chức bản thảo và chịu trách nhiệm bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGUYỄN NGÔ TRẦN ÁI

Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH

*Địa chỉ: Tầng 5, toà nhà hỗn hợp AZ Lâm Viên, 107 đường Nguyễn Phong Sắc,
P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội.*

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên internet. Trân trọng cảm ơn các tác giả.

ÂM NHẠC 3

Mã số:

ISBN:

In cuốn, khổ 19 x 26.5cm, tại

Địa chỉ:

Cơ sở in:

Số xác nhận đăng ký xuất bản:

Quyết định xuất bản số:/QĐ-..... ngày .../.../.....

In xong và nộp lưu chiểu năm